

FOKKELIEN VON MEYENFELDT

Bij het volgende verhaal, een duiding van een door Vestdijk zelf getrokken horoscoop, hoort een artikel van mijn hand: *Vestdijk en zijn horoscopen* (NWWOA Nieuwsbrief december 2023).

In Vestdijks literaire nalatenschap welke in het Letterkundig Museum bewaard wordt, bevindt zich een 'Doos Astrologie', waarin alle kladjes aanwezig zijn van de berekeningen die Vestdijk maakte voor het schrijven van zijn boek *Astrologie en wetenschap*. Daarin bevindt zich ook een cahier met de horoscopen van hemzelf en die van kennissen en familieleden. Naast deze geboortehoroscopen had Vestdijk ook zijn conceptiehoroscoop – berekend voor het tijdstip waarop hij geconcipeerd zou zijn – getekend. Beide werden door Fokkelien von Meyenfeldt, die in de afgelopen dertig jaar* zo'n 2500 horoscopen trok, op hun merites beoordeeld.

Den Haag, 18 november 1985

Beste Hans,

Hartelijk dank voor het toezenden van Vestdijks conceptiehoroscoop en de andere versie van zijn geboortehoroscoop. Ik heb het zo druk gehad, dat ik tot mijn spijt niet eerder de gelegenheid had te reageren. Uiteraard zal ik geen 'publiekelijk gebruik' maken van deze gegevens; mijn interesse is trouwens volkomen privé.

De verschillen tussen 'mijn' versie van Vestdijks geboortehoroscoop (die ik heb ontleend aan het Schrijversprentenboek, maar waaraan ik Pluto en een aspectentabel heb toegevoegd) en de versie die jij me toestuurd, zijn niet ontzettend groot, maar wel merkwaardig. Zo heeft hij in jouw versie de positie van de Maan verkeerd ingetekend, nl. op 23°05' Maagd in plaats van Schorpioen. De as ascendant-descendant heeft hij 1° verschoven, zodat hij nu niet van 30° Stier naar 30° Schorpioen loopt, maar van 1° Tweelingen naar 1° Boogschutter. Pluto heeft hij er niet in getekend (bij mij in huis 1, 16° Tweelingen), en hij is Mars vergeten (in mijn versie 24°22' Kreeft). Voor het overige ontlopen de versies elkaar niet; er lijkt me vooral sprake van slordigheid! En als Josine Meyer gelijk heeft, deed Vestdijk aan 'wishful thinking', omdat hij liever ascendant Tweelingen dan ascendant Stier zou hebben en heeft hij in jouw versie daar al een beetje mee gemanipuleerd.

Nu ik me deze week weer wat met Vestdijk bezighoud in verband met mijn lezing over 'Astrologie en Wetenschap', zal ik ook een inter-

* Hans Visser, die in 1985 stelt dat ik toen al 30 jaar horoscopen trok, vergist zich. Hij kende mijn leeftijd (ik ben van 11 juli 1947), maar dichtte mij een wijsheid toe die ik op 8-jarige leeftijd toch echt niet had! (*FvM, Deventer, 13 november 2023*)

pretatie maken (volgens mijn systeem) van zijn geboortehoroscoop en er zijn epoch-horoscoop naast leggen om te zien wat deze nog aan extra informatie levert.

Mocht je a.s. dinsdag aanwezig zijn, dan zal ik je dan de gegevens ter hand stellen, anders stuur ik je ze onmiddellijk daarna op.

Met vriendelijke groeten,

Fokkelien von Meyenfeldt

Bij de geboortehoroscoop van S. Vestdijk

1. Wat technische opmerkingen vooraf

Volgens de versie van V.'s horoscoop die is opgenomen in het Schrijversprentenboek heeft V. ascendant Stier (30 graden). De versie van Hans Visser geeft 1 gr. Tweelingen, een per computer berekende versie voor het ook door Vestdijk aangehouden geboorteuur van ongeveer 18.15 uur, komt op 2.58 gr. Tweelingen.

Volgens Josine Meyer is Vestdijk iets vroeger geboren, en zou hij ascendant Stier hebben (tussen 25 en 30 gr.). Daar is wel iets voor te zeggen, niet zozeer voor de ascendant zelf als wel in verband met de positie van de Maan in V.'s horoscoop. Zou V. een ascendant hebben van zo'n 25 gr. Stier, dan staat de Maan in het zevende huis, het huis van de relaties. De moeilijkheden die V. op dit gebied had, krijgen dan een extra ondersteuning uit de horoscoop. Is V.'s ascendant echter Tweelingen, dan staat de Maan in het zesde huis, en komt de nadruk meer te liggen op zijn harde werken. Beide zaken, dus relaties en hard werken, komen op velerlei wijzen in V.'s horoscoop tot uitdrukking, zodat een keuze wat moeilijk wordt. *

Ik ga in mijn interpretatie uit van ascendant 30 gr. Stier. Het voordeel daarvan is, dat je op deze wijze beide tekens in de interpretatie moet betrekken: staat een ascendant namelijk in de laatste graden van een teken, dan zal de astroloog al min of meer rekening moeten gaan houden met de invloed van het volgende teken. Een extra argument biedt V.'s epoch-horoscoop. N.B. vier planeten in Steenbok evenals Stier een aardeteken. In zijn geboortehoroscoop zijn er geen planeten in aardeteken. Die asc-Stier zou je als rudiment kunnen beschouwen. Aardig is ook dat de epoch asc-desc-as Schorpioen Stier is en niet omgekeerd! Het tegenovergestelde werkt niet, de invloed is vooruitwerkend. Dus als je V.'s ascendant op 2 gr. Tweelingen zet, dan wordt geen reke-

ning meer gehouden met de Stier. Dat is geen willekeur, maar komt voort uit het volgende astrologische principe: een mens wordt geboren met een bepaalde (graad van) ascendant, maar gedurende zijn leven verschuift deze ascendant jaarlijks een graad. De ascendant bij geboorte geeft aan met welke basiskarakteristieken je geboren bent, tot welk masker je van nature je toevlucht neemt (je hullen in stilzwijgen, de vlotte jongen uithangen e.d.), de verschuivende ascendant is in de loop van je leven 'mede' van invloed op je houding en optreden.

Hoe je het ook bekijkt, bij V. zal de Tweelingen in ieder geval al heel snel een bijrol gaan spelen bij zijn optreden naar buiten, en na zijn dertigste wordt dat Kreeft. Bovendien denk ik, dat Vestdijk in de basis eerder trekken vertoont van de rustige, soms wat zwaarmoedige Stier, dan van de drukke, zeer communicatieve Tweelingen-ascendant. *

2. Algemene karakteristiek

V. houdt van harmonie en evenwicht en is in zijn diepste wezen geen mensenkenner (Zon in Weegschaal). Wel wil hij dat graag zijn. Hij is geïnteresseerd in de psyche, en wil deze doorgronden (Maan in Schorpioen). Het blijft echter een academische aangelegenheid. Vooral in persoonlijke relaties heeft hij weinig oog voor de eisen van een ander. Hij zal b.v. zelf denken dat het allemaal heel goed gaat, tot de ander uitbarst en hem verwijten maakt. Zijn reactie is dan verbaasd. (Ontbreken van opposities, hoeken van 180 gr. tussen planeten, geen planeten in de huizen 4-8-12, de gevoelshuizen.) Bij tijden zal hij zwijgzaam en wat nors overkomen, soms ook is hij geestig en een briljant spreker.

Op alle mogelijke manieren komt V.'s enorme werklust en produktiviteit naar voren in zijn horoscoop (b.v. een sterk 6e huis).

Heel opvallend is de volgende samenstand: Mars staat in het derde huis, het huis van onder meer kortere reizen. Dat zou moeten inhouden dat hij veel van zijn energie in reizen steekt. Echter, Mars staat in Kreeft, wat betekent dat de energie die hij ergens insteekt zich vooral in zijn fantasie afspeelt. Ook het feit dat Steenbok op de cusp van het negende huis staat, bevordert de reislust (nu lange reizen) niet echt. Hij reist liever 'in de geest'.

Nog een paar karakteristieken, waarvan sommige verderop nog worden uitgewerkt: hij zal niet erg praktisch zijn geweest, en het zou me

zeer verbazen als hij van sport hield. Hij heeft een opvallende horoscopische eigenschap gemeen met Mark Twain, die ook zo'n beetje hetzelfde effect heeft: beide heren hebben geen planeten in het element Aarde (tekens: Stier, Maagd, Steenbok) staan, maar wel in de aardehuizen: 2-6-10. Dat wijst op een niet erg praktische instelling, maar die planeten in aardehuizen geven toch wel een zeker realisme. Zowel Twain als Vestdijk hebben hun jeugd zeer realistisch beschreven.

3. *Beroep, begaafdheden*

Beroep. Succesvolle mensen hebben in het algemeen een tiende huis waarin een aantal planeten (doorgaans Zon en/of Mars erbij) staan. V.'s tiende huis is echter leeg, en zijn MC, het beroepspunt, ontvangt maar één aspect. Dat lijkt merkwaardig, maar is het toch niet. V. vervulde namelijk niet zozeer een rol in het openbare leven, had geen leidinggevende functie o.i.d. Zijn werk speelde zich hoofdzakelijk binnenskamers af. Dat is te zien: het zesde huis (huis van arbeid (vaak schrijven), precisie en noeste vlijt!) is bij hem zeer prominent. Op de cusp van het zesde huis staat de esthetische Weegschaal, wat wil zeggen dat hij schrijfwerk verricht dat creatief en esthetisch is en dat hij daarbij perfectionistisch is en een enorme doorzetter.

Speciale begaafdheden. In dit zesde huis valt een zogenaamd 'stelium', een conjunctie van drie planeten: Zon, Mercurius en Jupiter. Dat houdt in: succes, geluk en grote resultaten op het gebied van huis 6, dus van werk. Verder houdt het in dat hij niet erg ambitieus is, maar wel gesteld op erkenning. Mercurius in Weegschaal maakt hem een helder, maar wel impulsief denker. De nauwe verbinding van Merc. en Zon maakt hem nadenkend en introspectief, maar bij tijden ook egocentrisch, koppig en partijdig. De Merc./Jupiterverbinding komt veel minder voor dan de Zon/Merc.-verbinding, die zo'n beetje iedere maand voorkomt.

Deze Merc./Jupiterverbinding, die Proust overigens ook had, wijst op 'groot' denken, op brede interesse, intelligentie en buitengewone verbale begaafdheid. (Jupiter blijft een maand of 13 in hetzelfde teken, Mercurius komt jaarlijks gedurende maximaal een maand als we de teruglopende beweging meerekenen, in een bepaald teken, en een conjunctie met Mercurius duurt hoogstens vijf dagen. Dat betekent dat er per jaar gedurende vijf dagen een dergelijke conjunctie kan zijn; hebben we het dan ook nog over het teken waarin deze conjunctie moet

vallen, dan wordt dat nog vele malen zeldzamer. Dit geldt ook voor de Zon/Jup.-verbinding. Een Zon/Merc./Jup.-verbinding is uiteraard weer veel zeldzamer.) Jupiter staat er trouwens fraai bij, een zeer belangrijk gegeven!

Een cruciale rol speelt ook Uranus. Deze planeet staat in het zevende huis en heeft dus invloed op V.'s relaties (zie aldaar), maar ook op zijn begaafdheid. Ook Uranus maakt deel uit van een stellium, nl. met Venus en Saturnus. Een verbinding tussen Uranus en Venus maakt genialiteit mogelijk; tevens houdt het in dat V. het leven intellectuali-seert. De verbinding valt in Boogschutter, hetgeen inhoudt dat zijn interessen liggen op het gebied van filosofie en religie. Uranus wijst hier op het inslaan van nieuwe wegen, op humor in de beschouwing van deze zaken en op belangstelling voor astrologie en 'vrijdenkerij'. Als tegenhanger zorgt Saturnus ervoor dat V. een en ander wetenschappelijk benadert, maar V. is wel open en uitgesproken op dit gebied. Dat hij zaken wetenschappelijk benadert, wil niet zeggen dat hij een echt wetenschapper is. Hij heeft Mars in 3, wat maakt dat hij goede ideeën heeft, maar niet oplettend is in details. Saturnus zorgt ervoor dat V. religie e.d. serieus benadert, dat hij een waarheidszoeker is met een enorm concentratievermogen, dat hij interesse heeft voor occultisme, maar ook dat hij trots is op zijn intellectuele capaciteiten.

Overigens komt zijn religieuze belangstelling ook nog tot uiting in een fraaie Neptunus. Om te beginnen maken Zon en Neptunus een driehoek (heel gunstig), wat hem visionair maakt, en wat in het algemeen een goed aspect voor schrijvers is. Daarnaast maken de twee religieuze planeten Jupiter (filosofisch-religieus) en Neptunus (mystiek-religieus) een driehoek. V.'s produktiviteit, die overigens op alle fronten naar voren komt, wordt nog eens extra benadrukt door een driehoek van Jupiter en Pluto, een aspect dat hij gemeen heeft met Michelangelo, en dat wijst op grote produktiviteit, geïnteresseerd zijn in alles onder de zon, bijna eindeloze mogelijkheden.

Intellectuele begaafdheden. V. is breed van opvattingen en rationeel ingesteld. Hij heeft aanleg voor natuurwetenschappen en met name medicijnen (o.a. op te maken uit goed geaspecteerde Neptunus). Hij wil rechtvaardig oordelen. Ruzie zal hij tot alle prijs vermijden, maar wel wil hij zaken tot op het merg uitpraten.

Houdt van intellectuele bezigheden en kunst (o.a. muziek; heeft b.v. een goede 'tastzin', hoewel hij verder niet 'handig' is).

Zijn intellect is goed, maar wel neigt hij ertoe te snel conclusies te trekken (Merc. vierkant Mars), en is hij niet geïnteresseerd in details, waardoor hij belangrijke zaken over het hoofd kan zien.

Hij is een goed observator, en ontvankelijk voor nieuwe ideeën en methoden. Veel gevoel voor humor. Hij is voorzichtig in het geven van opinies. Indrukken verwerkt hij langzaam, maar hij houdt ze ook lang vast. Hij leert vooral veel door te lezen. Hij is geen echte analyticus. Hij kan wel analyseren, maar het ligt hem niet echt.

4. *Liefde/relaties*

Iemand in wiens horoscoop opposities ontbreken heeft i.h.a. geen echte behoefte aan contacten. V.'s horoscoop is verder niet erg a-sociaal, maar hij heeft wel veel tijd voor zichzelf nodig om zich 'op te laden' (behalve uit het ontbreken van opposities blijkt dit uit de conjunctie Venus/Saturnus).

Wat zijn liefdesleven betreft: hij heeft een stellium (Sat./Venus/Uranus) in huis 7, het huis van huwelijk en 'partnerships', in het teken Boogschutter. Boogschutter is een beweeglijk teken, Venus en Uranus in deze positie wijst op meerdere relaties.

Weliswaar is de asc.-desc.-as Stier/Schorpioen, wat wijst op vasthoudendheid in de liefde, terwijl ook Neptunus in 2 op trouw en huishelijkheid wijst, maar ik zou haast zeggen: ondanks zichzelf raakt hij steeds in relatietroebelen. Maan in Schorpioen in dit verband wijst op een te intense, te bezitterige houding, en dat zou vrouwen op de vlucht hebben kunnen jagen. Hij kan moeilijk vergeven en vergeten en met zijn gevoelens omgaan. Hij zoekt een sensuele maar wel zachtaardige partner, die intuïtief moet zijn, omdat hij zich niet gemakkelijk uit over zichzelf. Neigt ertoe zijn partners te idealiseren. Houdt overigens i.h.a. van vrouwen. Heeft moeite liefde en vriendschap uit elkaar te houden, verbreekt soms plotseling een romance (Venus/Uranus) en houdt niet van oppervlakkige mensen (Venus/Saturnus). Saturnus in 7 wijst overigens altijd op teleurstelling in de liefde.

5. *Verhouding tot ouders*

In deze horoscoop komt nogal wat voor over zijn ouders. Ik heb nooit de Anton Wachterromans gelezen en weet derhalve weinig van zijn levensloop. Daarom hier wat losse opmerkingen over zijn ouders

en jeugd zoals ik die terugvind.

- Moeder had waarschijnlijk sterke bezitsdrang t.o.v. V., wat hem in relaties t.o.v. vrouwen sterk heeft beïnvloed (Maan in Sch.)
- Een van de ouders was te streng en niet liefhebbend (Venus/Sat.)
- Is z'n moeder vroeg overleden? (Mars in Kreeft)
- Enig kind en veel ups en downs in jeugd (Mars in 3), die zich echter meer 'van binnen' afspelen dan direct waarneembaar (Mars in Kreeft)
- Morele invloed van ouders was sterk (Kreeft cusp huis 4)
- Een der ouders speelt een grote rol in zijn leven (Steenbok cusp huis 10).

6. Resterende opmerkingen

Geld e.d. Veel in de horoscoop wijst erop dat hij zich niet echt voor geld interesseert, en er ook weinig van afweet. Verder: zorgen hoeft hij zich er niet over te maken, want er is gewoonlijk genoeg voor zijn behoeften. Op de een of andere manier blijkt uit zijn horoscoop dat hij toch weleens tobt over geld, maar op een nogal ongestructureerde wijze.

Fysiek. Wat zijn fysiek en aanverwante zaken betreft: hij is wat je noemt een taaie en kan veel hebben. Ook bijvoorbeeld in moeilijke situaties weet hij zich uitstekend te handhaven.

Hij zal wel veel last van hoofdpijnen hebben gehad, die dan overigens vooral mentaal waren en niet voortkwamen uit een fysieke afwijking. Hij zou iets aan de nieren gehad kunnen hebben. *

Ten slotte. Al met al is dit duidelijk de horoscoop van een begaafd en uitermate hardwerkend en produktief mens.

Op de dag dat V. geboren werd, zullen er vermoedelijk meer 'eruit springende' mensen geboren zijn, maar alleen op en omstreeks het uur van zijn geboorte zijn schrijverschap en werkkraft zo duidelijk en onmiskenbaar aanwezig. Ook het 'choquerende' van V. is uniek, evenals zijn relationele problemen en wat ik vond over zijn ouders.

Ik geloof dat ik hiermee de belangrijkste punten eruit heb gehaald. Het blijft immers altijd selecteren uit een veelheid van gegevens!

Ik ben me ervan bewust me niet altijd even fraai uitgedrukt te hebben, maar ik hoop dat het in ieder geval duidelijk is!

Scheveningen/november 1985

* zie ingevoegde brief hierna

VESTDIJK BIOGRAFIE

Dr. Hans Visser
Lijsterlaan 122
3145 VM MAASLUIS
Telefoon 01899 - 14729
13 september 1986

Fokkelien von Meijenfeldt,

Gevers Deynootweg 47,
2586 BD den Haag

Beste Fokkelien,

Je vroeg me destijds of Vestdijk ook last heeft gehad van zijn nieren. Dat blijkt inderdaad het geval te zijn. Een halfjaar ongeveer voor zijn dood (in september 1970) schrijft Mieke aan mevr. Greshoff dat haar man een koliek in de ureter van de rechter nier heeft, waardoor laatstgenoemde niet goed meer funktioneert. Verdere gegevens heb ik niet. Ik weet dus niet of hij er last van had, of hij er aangeholpen is etc. Toch leek het me leuk om je dit even te laten weten.

Hartelijke groeten,

Hans

JOSINE MEYER

Josine Meyer is vooral bekend geworden door de publikatie van de brieven van Gerard Reve aan haar en haar zusje Lennie, uit de jaren 1959 tot 1975. Minder bekend, maar even belangwekkend zijn haar artikelen over Vestdijk, die in *Tirade* verschenen. Ze dragen als titel: 'Vestdijk en de wereld', 'Vestdijk en de vrouw' en 'Vestdijk en de religie'. Typerend voor haar is de uitspraak: 'Hoe groot de rol ook is die vrouwen in zijn boeken spelen, zij worden alleen van de verschijning uit benaderd, bijna nooit doet hij een poging om in haar innerlijk door te dringen.'

Uit Reve's *Brieven aan Josine M.* was al bekend dat zij grote waarde aan de astrologie toekent, waarbij aangetekend moet worden dat zij vooral in de horoscoop van schrijvers geïnteresseerd is: de hier opgenomen bijdrage 'Vestdijk en de astrologie' is daar een uitvloeisel van. De kwestie-Hazeu heeft betrekking op brieven die Vestdijk aan Josef Eijckmans had geschreven en die te koop zouden zijn. De misverstanden die daar uit voortvloeiden – de brieven zijn in bezit van Hazeu – zijn inmiddels de wereld uit.

Het bezoek van Katja Visser aan Josine Meyer heeft inderdaad plaats gevonden.

Den Haag, 28 december 1985

Beste Hans,

Heel veel dank voor je brief van 7 december en de kopie van de Vestdijk-horoscoop van Fokkelien. Het is niet verwonderlijk dat de hare en de mijne elkaar aanvullen. Uit een horoscoop is oneindig veel te halen, zeker als het om zo'n interessant, gecompliceerd en zo veelzijdig mens gaat als Vestdijk, dat hij nog op talloze andere manieren te belichten zou zijn. Zowel Fokkelien als ik zouden ongetwijfeld nog heel wat meer uit zijn horoscoop kunnen halen dan we gedaan hebben. Bij mij is bijvoorbeeld de verhouding van Vestdijk tot zijn ouders heel onvoldoende uitgewerkt. Maar waar ik het graag eens over wil hebben met jou en haar, dat is de kwestie van het geboorteuur. Volgens mij moet Vestdijk een Taurus blijven. Ik heb hem juist vooral leren begrijpen toen ik me in die Taurus-ascendant verdiepte. Maar hij

heeft ook een sterke Gemini-inslag. Wat mij het meest aanspreekt is de horoscoop van kwart voor 6, waar Vestdijk, volgens Jan Gerhard Toonder, zelf ten slotte het meest voor geporteerd raakte. Daar krijgt hij Gemini niet als ascendant maar wel in zijn eerste huis. Misschien zou Fokkelien daar ook vrede mee kunnen hebben. Ik heb me gehouden aan de tijd die Toonder aan de hand van gebeurtenissen heeft uitgedokterd, omdat ik dat een respectabele methode vind, hoewel hij geen absolute zekerheid geeft. Als men de horoscopen van half zes, kwart voor zes, zes uur en kwart over zes naast elkaar legt, dan kunnen zich de volgende verschillen voordoen: Maan in 6 of in 7, Mars in 3 of in 4, Pluto in 1 of in 2. Dat is alles, geloof ik, maar ik ga op mijn geheugen af, ik heb ze er nu niet bij gehaald. Daar zitten uiteraard interessante problemen in die wij met ons drieën wel eens zouden kunnen bekijken.

Mag ik de horoscoop van Fokkelien nog een paar dagen houden? Dan kan ik nog een paar aantekeningen maken. Vóór Nieuwjaar kom ik daar niet meer aan toe.

De horoscoop van Katja heb ik intussen getrokken en met belangstelling bekeken, maar nog niet geanalyseerd. Na Nieuwjaar wil ik haar graag eens bij me hebben om erover te praten. Is het niet zo te organiseren dat je haar bij me brengt op een keer dat jij voor een ander doel in Den Haag moet zijn, want een horoscoop kun je eigenlijk alleen onder vier ogen behandelen, anders kan het remmend werken zowel op het stellen van vragen als op het beantwoorden. Alleen naar me toe komen lijkt me voor haar niet te doen. Ze zal wel op je auto aangewezen zijn. Maar je weg naar Haagse doeleinden voert toch bijna altijd langs me, als ik het goed begrepen heb, dus kun je je dochttertje aan makkelijk en gezellig vervoer helpen. Of kom je heel zelden in Den Haag buiten de Vestdijkkring om? Nu, dat hoor ik wel van je als het zo ver is.

Je vraagt of ik Hazeus moordplannen en zijn herroeping daarvan in *De Tijd* gelezen heb. De 'Vestdijkiana' in *De Tijd* van 29 november heb ik terstond na verschijnen gelezen, want je had me in de Vestdijkkring daar opmerkzaam op gemaakt. Dat hij er toch maar van af had gezien heb ik ook ergens gelezen, hetgeen me natuurlijk veel genoeg deed, hoewel ik me nooit erg ongerust heb gemaakt dat hij het ernstig meende. Maar heeft dat ook in *De Tijd* gestaan? Ik kan het nergens terugvinden.

Veel goede wensen voor het nieuwe jaar voor jou en je gezin. Hartelijke groeten,

Josine Meyer